

182 . Steierdorf | Comuna: or. Anina | Județ: Caraș-Severin | Punct: Peștera Hoților (La Hoțu') | Anul: 2005

Anul: 2005

Cod RAN: 50905.01

Perioade: Preistorie, Antichitate, Evul Mediu, Perioada modernă

Epoci: Paleolitic, Mezolitic, Neolitic, Eneolitic, Epoca bronzului timpuriu, Epoca romană timpurie, Evul Mediu, Perioada modernă

Categorii sit: Domestic

Autori: Ion Cornel Bălțean, Adela Cincă, Vlad Codrea, Silviu Constantin, Mircea Gherase, Gheorghe Lazarovici, Oana Moldovan, Florin Pendea, Sorin Marius Petrescu, Jérôme Quiles, Ricardo Rodrigo, Hélène Rougier, Laurențiu Sarcina, Andrei Soficaru, Erik Trinkaus, João Zilhão

Instituții: Roșia Montană Gold Corporation SA, Universitatea de Vest, Timișoara, Instituție Nedefinită, Instituție Nedefinită, Instituție Nedefinită, Universitatea "Eftimie Murgu", Reșița, Institutul de Speologie "Emil Racoviță" Cluj-Napoca, Universitatea "Babeș - Bolyai", Cluj-Napoca, Muzeul Județean de Etnografie și al Regimentului de Graniță, Caransebeș, Instituție Nedefinită, National Center for Nautical and Underwater Archaeology, Lisabona, Instituție Nedefinită, Instituție Nedefinită, Institutul de Antropologie "Francisc J. Rainer" București, Instituție Nedefinită, Faculdade de Letras, Lisabona, Portugal

Raport

Peștera La Hoțu' sau Hoților – cod. speo. 2233/6 (GORAN 1982, 156) este situată în sistemul carstic al văi Minișului, pe versantul drept al acesteia, la o altitudine aproximativă de 600 m. Reper: N. 45o 01'; E. 21o 49'.

Valea Minișului este săpată în calcare recifale masive, barremiene, „de Plopa” și Miniș, și este parte a calcarelor din Carpații sud-vestici, ce reprezintă cel mai extins areal carstic din România. Hiporelieful carstic din bazinul Minișului este format din mai multe peșteri de dimensiuni mici și mijlocii, cu deschideri relativ mari la exterior, care odată au făcut parte dintr-unul sau mai multe complexe subterane, a căror comunicare este astăzi în mare parte colmatată. În cadrul acestui sistem carstic principalele nivele de drenaj sunt: 1. dren principal, actualmente activ; 2. nivel subfossil; 3. nivel fossil, din care fac parte atât Peștera cu Oase cât și alte cavități, actualmente separate de aceasta ca urmare a prăbușirilor sau colmatărilor (Peștera Ponor-Usca, Peștera din Dolină, Peștera Hoților, Peștera cu Abri).

Dat fiind gradul accentuat de fragmentare a acestui sistem carstic, susținut prin existența numeroaselor doline de prăbușire, de mari dimensiuni, atragem atenția că înțelegerea prezențelor antropice în acest sistem carstic în Pleistocenul superior și Holocen nu poate fi înțeleasă fără o analiză pe două direcții, una verticală (subteran – Peștera cu Oase și suprafață – doline de prăbușire, etaje fosile, galerii parțial prăbușite) și una orizontală (intercorelarea secvențelor stratigrafice neremaniate ale unor galerii-peșteri cu acces natural – Peștera cu Abri (cvasi-colmatată), Peștera din Dolină (3 galerii cu faună pleistocenă), Peștera La Hoțu).

Planul peșterii a fost întocmit la scara 1:50 cm, profilele transversale fiind realizate din 2 în 2 m (după caz, din 1 în 1 m). Cu ajutorul unei nivele Laser Mark Magna Pro Level a fost fixat un punct “0”, realizându-se apoi un grid de referință (caroiaj: 1 m²) pentru întreaga suprafață a peșterii, notat cu literele, în ordine alfabetică pe direcția N–S și cifrele, în ordine crescătoare pe direcția E–V. În cadrul acestui sistem de caroiaj, sondajul efectuat (2004-2005) include careurile 5A-5C și 4A-4B. Menționăm că a fost adoptat acest sistem de numerotare a careurilor pentru a se putea realiza un grid unitar menit să sprijine dezvoltarea pe orizontală a săpăturii, în cursul campaniilor viitoare. Săpătura arheologică s-a efectuat pe niveluri de 2 cm, după caz, mai mici sau mai mari (maxim 5 cm).

Din punct de vedere al succesiunii stratigrafice pe acest sector, în urma campaniei de cercetare din vara anului 2005, putem face următoarele precizări: 1. nivel modern (niv. 1.1) (sediment negru); 2. nivel medieval

(niv. 1.2) (sediment negru); 3. nivel roman (niv. 2) (sediment brun cu multe pietre); 4. nivel Coțofeni (niv. 3.1 – 3.5) (sediment cenușiu); 5. nivel neolitic târziu (niv. 4.1); 6. nivel Starcevo-Criș (niv. 4.2) (sediment gălbui-marونی); 7. nivel epipaleolitic (niv. 5.1) (argilă roșiatică); 8. nivel epipaleolitic ? (niv. 5.2) (argilă galben-roșiatică); 9. nivel steril arheologic ?? (niv. 6.1) (argilă galbenă cu material clastic)1;

La acest nivel a fost conservată săpătura pentru campania 2006, a fost acoperită săpătura cu folie de plastic și protejată cu material lemnos și litic cu scopul de împiedica prăbușirea profilelor.

Vatra Coțofeni. În careul 4B a fost cercetată vatra Coțofeni, surprinsă inițial în careul 5B în 2004. Este o vatră de mici dimensiuni, de formă cvasi-ovală, având pe margini o amenajare de pietre, surprinse doar sub blocul de calcar ce o acoperea. Nivelul de ardere, și baza vetrei ajung până la adâncimea de -2,40 m. În partea bazală, zona centrală avea o platformă de piatră. În imediata apropiere a ei nu au fost descoperite fragmente ceramice (în careul 4B), cu excepția câtorva fragmente osteologice. Dată: cultura Coțofeni, faza I.

Vatra neolitică târzie (cultura Sălcuța ?). În careul 5C a fost surprinsă o vatră de mici dimensiuni, fără amenajări speciale. Vatra a fost identificată pe baze cromatice, sedimentul având o culoare roșiatică. Practic avea o grosime de 1-2 cm și se situa la adâncimea de -2,56/2,58–2,60 m. Pe vatră nu au fost descoperite materiale arheologice, însă în imediata apropiere a vetrei au fost descoperite câteva fragmente ceramice, maronii, lustruite, ce pot fi considerate cu prudența impusă de gradul mare de fragmentare și lipsa unor elemente tipice, că aparțin culturii Sălcuța.

Vatra Starcevo-Criș. Tot în careul 5C a fost săpat niv. 4.2, situat între vatra mai sus menționată și vatra Starcevo-Criș cercetată parțial în 2004, a fost finalizată cercetarea structurii de combustie Starcevo-Criș; Dată: probă: Cărbune, specia: *Fagus Sylvatica* L.; vârstă: Sac 2001: 6710±80 BP (Starcevo-Criș III). Adâncime -2,60–2,63 m.

Vatra epipaleolitică (?). La baza acestui nivel, sub nivelul vetrei Starcevo-Criș a fost surprinsă o structură de combustie ce se întindea în careurile 4A-4B și 3A-3B. Adâncime: -2,80 m. Primul nivel de săpare al vetrei a avut o grosime de 2 cm, și a fost constituit practic dintr-un strat de cărbune;

Au fost prelevate eșantioane de cărbune pentru dată 14C și pentru analize antracologice (-2,80-2,82 m); actualmente aceste eșantioane sunt în curs de analizare la Laboratorul de dată din Oxford (OXA).

În careul 4A, în colțul nord-estic apare de la adâncimea de -2,99-3 m un sediment de culoare cenușie (cenușă?) și cărbune diseminat aleator; din această zonă au fost prelevate mai multe oase, unele calcinate, bine lustruite, probabil din cauza proceselor post-depoziționale; au fost prelevate eșantioane de cărbune în vederea unei analize 14C AMS.

Practic, din toată această suprafață nu a mai rămas de săpat decât aprox. 1 m² deoarece atât în careul 4A cât și în 4B au apărut blocuri de calcar.

Adâncimea maximă atinsă în cursul acestei campanii: careul 4A -3,45 m, careul 4B -3,30 m.

Din această coloană stratigrafică (profilul E), au fost prelevate probe de sol, pentru analize sedimentologice (în curs de efectuare) la Univ. București, Facultatea de Geologie.

Analize interdisciplinare:

Antracologie

În acest moment avem disponibile rezultatele analizelor antracologice ale unui lot de probe de cărbune, efectuate la Lisabona de Wim van Leeuwen (wim@ipa.min-cultura.pt) și Paula Queiroz (pqueiroz@ipa.min-cultura.pt). Menționăm că aceste probe au fost prelevate din trei dintre structurile de combustie prezentate mai sus (vatrele Starcevo-Criș și epipaleolitice). Sintetic:

a) 4A, 311-330 cm. Identificare: *Pinus* (grup *P. cembra*/*P. peuce*/*P. strobus*).

b) 4A-4B, 280-282 cm. Identificare: *Fagus*/*Prunus*.

c) 4B, 280-285 cm. Identificare: *Quercus*.

d) 5B-5C, 271-284 cm. Identification: Fagus.

e) 5C, 278-282 cm. Identification: Fagus.

14C

Pe lângă vârsta structurii de combustie Starcevo-Criș din 2004 (Sac 2001: 6710 ± 80 BP), avem în acest moment supuse laboratorului de datări de la Oxford, alte 3 probe, al căror rezultat îl așteptăm în viitorul apropiat.

$^{230}\text{Th}/^{234}\text{U}$

Din cele patru probe prelevate, constând în cruste de calcit și stalagmite, avem în acest moment doar rezultatul uneia dintre ele, respectiv două vârste efectuate pe o crustă de calcit ce au următoarele valori: a) 7 mm bază – 23.97 (+2.52; -2.48) ka, b) 5 mm partea superioară – 8.91 (+0.52; -0.51) ka

Această vârstă ne indică faptul că cel puțin la cca. 24000 BP, Peștera La Hoțu era fosilă, deci propice locuirii umane. Aceste analize sunt în curs de efectuare la Bergen University (Norvegia).

Informații suplimentare online

[Raportul 3512 din cronica.cimec.ro](#)

[Localizare pe hartă, folosind Mapserver Cimec.ro](#)
